

ФУНКЦІОНУВАННЯ НОМІНАЦІЙ ЮВЕЛІРНИХ ПРИКРАС В АНГЛОМОВНИХ НАРОДНИХ КАЗКАХ

Цобенко О.В.

Одеська національна морська академія

Одним із пріоритетних завдань сучасної семасіології є вивчення динаміки значень лексичних одиниць у мовленні та тексті [2, 72].

Метою нашого дослідження є аналіз особливостей функціонування номінацій ювелірних прикрас в англомовних народних казках.

Казка є малим епічним жанром, корені якого сягають в усну народну творчість. В основу казки покладено вигадані, фантастичні чи авантюрні події; кінцівка є переважно оптимістичною: добро перемагає зло [1, 241].

Як відомо, художні закони, за якими будується фольклорний твір, в тому числі і казка, завжди мають яскраво виражений відбиток психологічних, культурних рис, самого типу мислення народу. Саме ці жанрові особливості зумовили вибір народних казок як матеріалу нашого дослідження.

Дана робота базується на матеріалах збірника *English Fairy Tales*, який містить 41 народну казку різної тематики.

Номінації ювелірних прикрас зафіксовані у 6 з них, а саме: *St George of Merry England, Tom-Tit-Tot, Tattercoats, Mr. Fox, Caporushes, the Fish and the Ring*.

Казковий епос прийнято підрозділяти на три жанрові різновиди (групи): 1) казки про тварин; 2) фантастично-чародійні казки; 3) соціально-побутові казки [1, 242]. Відповідно до даної класифікації більшість зазначених вище казок належать до другого типу, тобто є чародійно-фантастичними.

Проведений нами аналіз дозволив виокремити 23 випадки вживань номінацій ювелірних прикрас у вказаних фольклорних джерелах.

Результати кількісного аналізу представлені у Таблиці 1.

Таблиця 1

Номінації ювелірних прикрас в англомовних народних казках

№	номінація	кількість вживань	%
1	ring	19	83
2	crown	4	17
загалом		23	100

Як бачимо із наведених даних, лише 2 номінативні одиниці, які позначають ювелірні прикраси, вживаються у даних творах.

Ми вже зазначали вище, що майже всі досліджені народні казки є чародійно-фантастичними, і головними героями у них виступають королі, лицарі, принцеси

та чародійники. Тож не дивно, що саме номінація *crown* зустрічається у 17 % слововживань ювелірних прикрас, наприклад:

“*Five skeins! – cried the King. – By my garter and my crown, I never heard of anyone who could do that!*” (3, 17).

Відзначимо, що дана номінація вживається як на позначення символу королівської влади, так і в прямому значенні – прикраси для голови:

“*And as he played, Tattercoats’ rags were changed to shining robes sewn with glittering jewels, a golden crown lay upon her golden hair*” (3, 49).

Інша номінація ювелірної прикраси – *ring* – зустрічається у 83 % зафіксованих випадків. У даних казках вона виступає в ролі коштовної прикраси, наприклад:

“*She saw something shine in its inside, and there, sure enough, was the baron’s ring!*” (3, 232);

“*So he took off his gold ring from his finger and flung it over the cliffs into the sea*” (3, 231).

Також зустрічаємо вживання даної номінативної одиниці в значенні *engagement ring*, як символу заручин та весілля:

“*And she gave him in sign of betrothal a diamond ring of purest water*” (3, 13).

Що ж стосується синтагматичних зв’язків досліджуваних номінацій, то найчастіше поряд із назвами ювелірних прикрас зустрічається зазначення матеріалу, з якого вони виготовлені, як правило, це дорогоцінні метали (*gold, silver*) та коштовне каміння (*diamond*).

Таким чином, проведений аналіз функціонування досліджуваних одиниць у фольклорних джерелах показав, що номінації ювелірних прикрас зустрічаються у портретних описах головних героїв, мають яскраво виражену функціональну спрямованість та є невід’ємним атрибутом світу багатих вельмож і королів.

Література

1. Лексикон загального та порівняльного літературознавства [уклад. А. Волков та ін.]. – Чернівці: Золоті литаври, 2001. – 636 с.
2. Селіванова О.О. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми: Підручник. / О.О. Селіванова. – Полтава: Довкілля-К, 2008. – 712 с.
3. English Fairy Tales. - London: Wordsworth Classics, 1994. – 256 p.